

Clare Mackintosh

După sfârșit

Traducere din engleză de Mihaela Ionescu

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Carmen Botoșaru

Design copertă: Faber Studio
Foto copertă: Guliver/ Getty Images/ © Borut Trdina

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Andreea-Lavinia Dădârlat
Dușa Udrea-Boborel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MACKINTOSH, CLARE

După sfârșit / Clare Mackintosh ; trad. din engleză de Mihaela Ionescu. -
București : Editura Trei, 2020
ISBN 978-606-40-0749-0

I. Ionescu, Mihaela (trad.)

821.111

Titlul original: After the End
Autor: Clare Mackintosh

Copyright © Clare Mackintosh 2019
First published in Great Britain in 2019 by Sphere
Lines on page 251 and 485 from „Stopping by Woods on a Snowy Evening” from
Poetry of Robert Frost by Robert Frost.

Copyright © Editura Trei, 2020
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN 978-606-40-0749-0

PROLOG

Leila se uită de jur împrejurul sălii de judecată. Singurii care se mișcă sunt cei câțiva ziariști cărora li s-a permis să asiste, făcând rapid cu pixurile semne stenografice, notând fiecare cuvânt pe care îl rostește judecătorul. Toți ceilalți stau aproape nemișcați — uitându-se, așteptând —, iar Leila are ciudata senzație că e cumva blocată în timp și că este posibil să se trezească cu toții peste un an în aceeași sală de judecată, așteptând sentința care are să schimbe atât de multe vieți.

Leila are un nod în gât. Dacă ei îi este greu, cât de îngrozitor trebuie să fie pentru Pip și Max să asculte ce spune judecătorul! Să știe că în câteva clipe vor afla care va fi soarta fiului lor.

Înainte de pauză, Max și Pip Adams stăteau la capetele opuse ale băncii lungi așezate în spatele echipelor lor de avocați. Sunt încă pe bancă, dar distanța dintre ei s-a contractat, iar acum stau suficient de aproape unul de celălalt cât să se atingă.

De fapt, după cum observă Leila, când judecătorul pare gata să dea sentința, se vede o mișcare. N-ar putea spune dacă Max este cel care s-a mișcat primul sau dacă a

fost Pip. Și nici nu este sigură dacă cei doi sunt conștienți de ceea ce fac. Dar după cum vede ea, două mâini se încumetă în ținutul nimănui dintre ei doi și, încet, se ating una pe alta.

Părinții lui Dylan se țin de mână.

Judecătorul vorbește.

Și o întreagă sală de judecată își ține respirația.

ÎNAINTE

1. PIP

Îl născusem pe Dylan de șase ore când am observat un semn cât buricul degetului mare în spatele urechii sale stângi. Stăteam întinsă pe o parte, veghindu-l, cu brațul liber îndoit protector peste trupușorul său. M-am uitat la buzele lui perfecte fremătând în timp ce respira și apoi am urmat cu privirea obrăjorii și spiralele urechilor încă prea fragede ca să aibă contururile formei finale. Și atunci am zărit pata aceea de culoarea ceaiului cu lapte și am zâmbit pentru că era ceva cu totul nou și totuși atât de familiar!

— Are semnul tău din naștere.

I l-am arătat și lui Max, care a spus *atunci nu mai e niciun dubiu că-i al meu*, iar extenuarea și euforia ne-au făcut să izbucnim într-un râs atât de puternic, încât asistentă și-a băgat capul printre perdele ca să vadă care era motivul unei așa veselii. Iar când Max a trebuit să plece și luminile au slăbit în intensitate, am atins cu vârful degetului semnul acela de culoarea ceaiului cu lapte, care era legătura dintre cei doi oameni pe care-i iubeam cel mai mult pe lumea asta, și m-am gândit că viața era perfectă, nu avea cum să fie mai bună de-atât.

Undeva în secție se aude un geamăt înfundat; și un murmur care-l însoțește, al unui alt părinte care încă nu s-a culcat, la fel ca mine. Aud scârțâitul papucilor de cauciuc pe coridor și bolborositul răcitorului de apă din care curge o doză, după care pașii o iau înapoi spre secție.

Țin cu blândețe o mână pe fruntea lui Dylan și-l mângâi ușor, spre creștet. Părul îi crește la loc în şuvițe blonde, ca atunci când era bebeluș, și mă întreb dacă va mai fi cârlionțat. Mă gândesc dacă se va închide din nou la culoare, devenind șaten, ca atunci când avea doi ani. Trec ușor cu degetul de-a lungul nasului, atentă să nu ating tubul îngust care-i șerpuiește dintr-o nară până în stomac.

Tubul endotraheal este mai larg decât cel pentru hrănire. Trece printre buzele lui Dylan, fixate cu două fâșii de leucoplast, una de-a lungul bărbiei și cealaltă deasupra buzelor. De Crăciun, am adus mustățile false care ne-au revenit într-una dintre tradiționalele „pocnitori” și am ales-o pentru Dylan pe cea mai stufoasă și mai extravagantă. Și, pentru câteva zile, până când bucata de leucoplast s-a murdărit și a trebuit să fie schimbată, băiețelul nostru de aproape trei ani a făcut pe toată lumea din jurul său să zâmbească din nou.

— Pot să-l ating?

Mă uit în partea cealaltă a încăperii, unde se află băiatul nou-venit; acolo unde mama lui, neliniștită și nesigură pe ea, veghează lângă patul fiului ei.

— Sigur că da.

Asistenta de gardă, Cheryl, îi zâmbește încurajator.

— Țineți-l de mână, îmbrățișați-l. Vorbiți cu el.

Sunt cel puțin două asistente aici tot timpul și se schimbă mereu între ele, dar Cheryl este preferata mea.

Are un fel atât de calm de a se purta, că sunt convinsă că pacienții ei se simt mai bine doar prin simplul fapt că se află în prezența ei. În salonul acesta sunt trei copii: Darcy Bradford, care are opt luni, fiul meu, Dylan, și băiatul nou-venit.

Numele *Liam Slater* este scris cu carioca pe cartolina prinsă la capătul patului său. Dacă copiii se simt suficient de bine atunci când sunt internați la Terapie Intensivă, pot să-și aleagă un abțibild cu un animal. E la fel ca la grădinița lui Dylan, unde numele sunt trecute pe plăcuțele de deasupra cuierului. Am ales pentru el o pisică. Lui Dylan îi plac mult pisicile. Le mângâie cu atâta delicatețe și deschide ochii atât de mari când face asta, de parcă ar fi prima oară când simte ceva atât de moale. Odată, un motan mare și roșcat l-a zgâriat, Dylan a deschis gurița într-un cerc perfect, de șoc și groază, după care a izbucnit în lacrimi. Am simțit un val de tristețe la gândul că din acel moment avea să fie mereu precaut față de ceva ce înainte îi aducea atât de multă bucurie.

— Nu știi ce să-i zic, șoptește mama lui Liam, iar vocea i se frânge ca un stol de fluturi în zbor.

Fiul ei este mai mare decât Dylan — probabil că merge deja la școală — și are nasul cârn, cu pistrui, și părul lăsat lung în creștetul capului. Pe lateral, deasupra urechii, sunt rase două dungi înguste.

— Are o tunsoare foarte cool, îi spun.

— Da, se pare că și ceilalți părinți le-au dat voie copiilor să se tundă așa, spune mama lui și-și dă ochii peste cap, într-o palidă imitație de frustrare maternă.

Îi țin isonul, făcând și eu o grimasă asemănătoare.

— O, Doamne, mă așteaptă și pe mine toate astea, zâmbesc eu. Sunt Pip, iar el este Dylan.

— Nikki. Și Liam, spune ea, iar vocea îi tremură când îi pronunță numele. Mi-aș dori să fi fost și Connor aici.

— Soțul? Se întoarce mâine?

— O să vină cu trenul. Pentru că, uite, îi ia mașina luni dimineată și-i aduce înapoi vineri. Toată săptămâna stau pe șantier.

— Constructor?

— Tencuitor. Au o lucrare mare pe aeroportul Gatwick.

Se uită fix la Liam, palidă la față. Știu sentimentul acela: spaima amplificată de o sută de ori de liniștea din secție.

În aripa pentru bolnavii de cancer este o cu totul altă atmosferă. Copiii aleargă de colo-colo pe coridoare, în spațiile de joacă sunt jucării peste tot. Cei mai mari fac matematică împreună cu echipa de educatori, kinetoterapeuții ajută membre care nu mai vor să asculte să-și facă treaba. Nu înseamnă că nu mai ești îngrijorat, sigur că tot ești — Hristoase, ești îngrozit! —, dar... e ceva diferit, asta e tot. Mai multă gălăgie, mai multă lumină. Mai multă *speranță*.

— V-ați întors? ne-au întrebat asistentele când ne-au văzut.

Ochi blânzi se uită într-ai mei, spun altceva decât ceea ce ne spunem în cuvinte. Îmi pare rău că se întâmplă asta. *Vă descurçați minunat. O să fie totul bine.*

— Cred că-ți cam place aici, nu-i așa, Dylan?

Și chestia amuzantă e că lui Dylan chiar îi plăcea. Chipul i se lumina când vedea fețele cunoscute și, dacă picioarele lui ar fi funcționat, ar fi alergat pe coridor până la locul de joacă să caute cutia mare cu piese Duplo, iar dacă l-ai fi văzut de la distanță, concentrat la turnulețul lui, n-ai fi zis că are o tumoare la creier.

De aproape ți-ai fi dat seama. De aproape ai fi văzut o curbă precum cârligul unui umerăș de haine de-a lungul părții stângi a capului, acolo unde chirurgii l-au deschis și au scos o bucătică de os ca să poate ajunge la tumoare. De aproape i-ai fi văzut cearcănele adânci și întunecate și pielea ca de ceară tânjind după o porție de celule roșii. De aproape, dacă ai fi trecut pe lângă noi pe stradă, ai fi tresărit fără să vrei.

Nimeni nu tresărea însă în secția de pediatrie. Dylan era doar unul din zecile de copii care purtau însemnele unui război ce nu fusese câștigat încă. Poate că de aceea îi și plăcea acolo: se integra perfect.

Și mie îmi plăcea acolo. Îmi plăcea patul meu pliant aflat lângă al lui Dylan, în care dormeam mai bine decât acasă, pentru că aici tot ce aveam de făcut era să apăs pe un buton și cineva apărea imediat în fugă. Cineva care nu intra în panică dacă Dylan își scotea cateterul; cineva care mă liniștea, asigurându-mă că rănilor din gura lui aveau să se vindece, cu timpul; cineva care zâmbea blând și-mi spunea că echimozele erau destul de normale după chimioterapie.

Nimeni n-a intrat în panică atunci când am apăsat butonul ultima oară, dar nici n-a zâmbit nimeni.

— Pneumonită, a spus doctorița.

Fusese alături de noi la prima serie de chimioterapie, când eu și Max ne-am învins lacrimile și ne-am spus unul altuia că trebuie să fim curajoși pentru Dylan, și apoi ne-am revăzut cu ea la fiecare ciclu de tratament; o constantă de-a lungul celor patru luni pe care le-am petrecut când în spital, când în afara lui.

— Chimioterapia poate cauza o inflamație în plămâni — de-aia îi și este greu băiatului să respire.

— Dar ultima serie a fost în septembrie.

Iar acum era deja sfârșitul lunii octombrie. Ce mai rămăsese din tumoare după operație nu mai creștea; terminaserăm chimioterapia; Dylan ar fi trebuit să se simtă mai bine, nu mai rău.

— În anumite cazuri, simptomele pot să apară la luni distanță. Oxigen, te rog, a spus doctorița adresându-se asistentei care pregătea deja masca.

Două zile mai târziu, Dylan a fost transferat la secția de Terapie Intensivă Pediatrică, conectat la un ventilator.

Atmosfera de la Terapie Intensivă este diferită. Domnește tăcerea. Sobrietatea. Te obișnuiești cu asta. Te poți obișnui cu absolut orice. Dar tot e greu.

Nikki ridică privirea. Urmăresc unde se uită, către Dylan, și preț de o clipă îmi văd fiul prin ochii ei. Văd pielea lui palidă, umedă și rece, branulele din ambele brațe și firele care serpuiesc pe pieptul lui gol. Îi văd părul, subțire și inegal. Ochii lui Dylan se mișcă pe sub pleoapele închise, ca zbaterea unei molii în palmele făcute căuș. Nikki se holbează la el. Știu la ce se gândește, chiar dacă nu ar recunoaște-o niciodată. Niciuna dintre noi n-ar face-o.

În sinea ei, își spune: *Sper ca băiatul acela să fie mai bolnav decât al meu.*

Observă că am văzut-o și se înroșește, coborând ochii în pământ.

— Ce împletești? mă întreabă.

În ghemul de lână galbenă ca soarele din geanta de la picioarele mele sunt înfipte două andrele.

— O păturică. Pentru camera lui Dylan, îi spun și ridic pătrățul care este gata. Aveam de ales între păturică din petice și fular. Nu știu să împletesc decât drept.

Probabil că am vreo 30 de asemenea pătrățele în geantă, în diferite nuanțe de galben, gata să fie cusute unele lângă altele de îndată ce sunt destule cât să acopăr cu ele patul. Ai multe ore de umplut când ești părinte în așteptare la secția de Terapie Intensivă. La început am adus de-acasă cărți, doar ca să citesc aceeași pagină de zeci de ori și tot nu aveam nici cea mai vagă idee despre ce era vorba.

— În ce clasă e Liam?

Nu întreb niciodată de ce se află un copil în spital. Te prinzi din mers, iar adesea părinții îți spun chiar ei, dar n-aș întreba niciodată. În schimb, întreb despre școală sau despre echipa de fotbal cu care țin. Întreb despre ceea ce erau înainte să se îmbolnăvească.

— În clasa întâi. E cel mai mic din clasa lui.

Lui Nikki îi tremură buza de jos. În geanta de voiaj de la picioarele ei este îndesat un hanorac de școală. Liam poartă un halat de spital cu care trebuie să-l fi îmbrăcat atunci când l-au internat.

— Poți să-i aduci pijamale. Te lasă să aduci haine de-acasă, dar ai mare grijă să le pui etichete, pentru că au tendința să le rățăcească.

Cheryl zâmbește crispat.

— Adică aveți destule pe cap cât să nu mai aveți chef să umblați după un tricou care s-a pierdut, nu-i așa? spun eu, ridicând vocea, ca să-i includ în conversație și pe Aaron și Yin, ceilalți doi asistenți de serviciu.

— Cu siguranță avem destulă treabă, spune Yin zâmbind către Nikki. Totuși, Pip are dreptate, vă rog să aduceți haine de-acasă și poate și o jucărie preferată. Ceva care să poată fi spălat ar fi ideal, din cauza infecțiilor, dar dacă are vreun ursuleț de pluș pe care îl preferă, sigur că e în regulă și așa.

— O să-l aduc pe Boo, spune Nikki și se întoarce spre Liam. Îl aduc pe Boo, da? Ți-ar plăcea, nu-i așa?

Vocea ei sună pițigăiat și fals. Trebuie exercițiu ca să înveți să vorbești cu un copil sedat. Nu e ca atunci când dorm, când tu te strecoari în camera lor în drum spre culcare ca să le șoptești la ureche *Te iubesc*. Când rămâi în picioare pentru o clipă, uitându-te la claua de păr ciufulit care se zărește din plapumă și spui *Noapte bună, somn ușor, șapte purici pe-un picior*. Nu se aude niciun geamăt ușor, ca atunci când copiii îți aud vocea prin somn; niciun ecou, ca atunci când încearcă să mormăie adormiți un răspuns.

Sună o alarmă, iar o lumină clipește lângă pătuțul lui Darcy. Yin traversează încăperea, prinde din nou oximetrul de laba piciorului bebelușului și alarma se oprește, nivelul de oxigen din sângele lui Darcy fiind din nou corect citit. Mă uit la Nikki și-i văd panica din ochi.

— Darcy n-are stare, îi explic. Îți ia ceva timp până te obișnuiești cu fiecare alarmă, fiecare aparat care sună. De obicei părinții ei sunt aici seara, dar astăzi este aniversarea căsătoriei lor. S-au dus să vadă un musical.

— Ahh, ce văd?

Yin a văzut *Poveste din cartierul de vest* de unsprezece ori. Agățate de șnurul de la gâtul ei sunt ecusoane de la *Fantoma de la operă*, *Mizerabilii*, *Matilda*...

— Cred că s-au dus la *Wicked*.

— Ah, e grozav! Am văzut spectacolul cu Imogen Sinclair în rolul Glindei. O să le placă la nebunie.

Darcy, micuța de opt luni, are meningită. A avut meningită: un alt motiv pentru care părinții ei își petrec una din puținele seri departe de secția de Terapie Intensivă. Au trecut în cele din urmă de ce a fost mai greu.

— Și soțul meu este plecat, îi spun lui Nikki. Călătorește mult cu serviciul, spun și mă întorc către Dylan. Tata lipsește în ziua ta cea mare, nu?

— E ziua lui?

— E ceva mai grozav decât ziua lui.

Ating mânerul de lemn al scaunului meu, un gest instinctiv pe care probabil că-l fac de sute de ori pe zi. Mă gândesc la toți părinții care au stat în acest scaun înaintea mea; la atingerile clandestine ale atâtor degete superstițioase.

— Mâine îl scot pe Dylan de la ventilator, spun și mă uit la Cheryl. Am mai încercat de câteva ori, nu-i așa, dar maimuțica asta mică... ei... ținem pumnii.

— Ținem pumnii, spune Cheryl.

— E un pas important? întreabă Nikki.

Zâmbesc larg.

— Cel mai important.

Mă ridic în picioare.

— Bine, dragule, eu mă duc.

La început pare ciudat să vorbești așa, de față cu atâtea alte familii în jurul tău. Ești foarte conștient de prezența lor. Ca atunci când trebuie să dai telefoane într-un birou deschis sau când mergi la sala de sport pentru prima oară și ai impresia că toată lumea se uită la tine. Ceea ce nu face nimeni, desigur, căci toată lumea e prea preocupată de propriul telefon, propria serie de exerciții sau propriul copil bolnav.

Așa că începi să vorbești și, trei luni mai târziu, ajungi ca mine — nu te mai poți opri.

— Buni vine să te vadă în weekend... o să fie drăguț, nu? I-a fost foarte dor de tine, dar n-a vrut să fie în preajma ta câtă vreme a avut răceala aia groznică. Biata bunica!

Deja a devenit un obicei, acum, sporovăiala aceasta. Mă surprind vorbind de una singură în mașină, în magazine, acasă. Umplând tăcerea pentru că nu am cui să-i spun *Ai văzut tractorul?* și *E vremea de culcare* sau *Privește cu ochii, Dylan, nu cu mâinile*. Ți se spune că e bine să vorbești cu copiii. Că li se pare reconfortant să audă vocea părinților. Cred că noi găsim asta reconfortant, de fapt. E un memento a ceea ce eram înainte să devenim părinții de la Terapie Intensivă.

Cobor grilajul lateral al pătuțului lui Dylan ca să mă pot apleca spre el, brațele mele odihnindu-se de o parte și de alta a trupului său, nasurile noastre atingându-se.

— Sărutul eschimoșilor, îi șoptesc ușor.

Nu ne lasă niciodată să uităm de acel ultim sărut de noapte bună, indiferent câte îmbrățișări au fost împărțite înainte sau câți pupici trimiși.

— Eschimo, ar insista el, iar eu aș coborî grilajul patului încă o dată și m-aș apleca pentru un ultim noapte bună și i-aș atinge năsucul cu al meu și l-aș lăsa să-și treacă degetele prin părul meu.

— Te iubesc, băiețelul meu, îi spun acum.

Închid ochii și-mi imaginez răsuflarea lui caldă pe fața mea, mirosind dulce a lapte înainte de culcare. Mâine, îmi spun. Mâine vor scoate tubul și de data asta n-o să-l mai pună la loc. Îl sărut pe frunte și ridic la loc grilajul patului, asigurându-mă că face clic, deci e în siguranță și nu va cădea în timpul nopții.

— Noapte bună, Cheryl. La revedere, Aaron, Yin. Ne vedem mâine?

— Am liber trei zile, spune Yin, ridicând mâinile către cer, în semn de *Slavă Domnului*.

— Da, ai dreptate... te duci în vizită la sora ta, nu-i așa? Distracție plăcută!

Mă uit la Nikki Slater, care și-a tras scaunul mai aproape de fiul ei, ca să-și poată odihni capul lângă al lui.

— Odihnește-te puțin, dacă poți, îi spun încet. Avem de străbătut cu toții o cale lungă.

Îmi iau la revedere de la fetele din camera asistentelor și de la Paul, brancardierul care l-a adus pe Dylan de la secția de Oncologie la Terapie Intensivă și care tot timpul se interesează de starea lui. Îmi iau haina, îmi caut cheile și mă duc spre parcare, unde mai pun încă 10 lire în automatul pentru plată.

Poți cumpăra abonamente dacă vizitezi pe cineva care se află la Terapie Intensivă. Întotdeauna mă asigur că părinții nou-veniți știu chestia asta, pentru că până la urmă sumele se tot adună, puțin câte puțin. Mai ales când e nevoie să vii aici cu două mașini, cum ni se întâmplă adesea mie și lui Max. Parcarea pentru douăzeci și patru de ore costă 10 lire, dar îți dau o săptămână pentru 20 sau o lună întreagă pentru 40. Am cumpărat abonamentul lunar în noiembrie și încă unul în decembrie, dar apoi, când s-a făcut ianuarie și m-am văzut din nou cu geanta în mână în fața ghișeului, nu am suportat să mai cer încă un abonament pentru o lună de zile. Mi se părea așa... *defetist*. Cu siguranță, nu vom fi aici pentru încă patru săptămâni, nu? Nu atâta vreme cât Dylan era cu mult mai stabil.

Înghițul face asfaltul să sclipească. Răzuiesc gheața de pe parbriz cu carcasa de la un CD cu Aretha Franklin și dau căldura la maximum până când geamul se dezaburește. Când reușesc să văd prin el, e atât de cald, încât trebuie să deschid geamul ca să nu cumva să adorm.